

Doç. Dr. Evren KOÇ

TEBLİGAT HUKUKU

Güncellenmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı



**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026**



Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1375
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/125

Kitap Adı: Tebligat Hukuku
Book Title: Notification Law
ISBN: 978-625-91730-6-1
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786259173061

Yazar(lar) | Author(s): Doç. Dr. Evren KOÇ | orcid.org/0000-0003-1379-8771
Kurum | Institution: İstanbul Üniversitesi

Konu Kategorisi | Subject Categories: Hukuk | Law

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 2
Sayfa Sayısı | Pages: 250

Yayın Tarihi | Publication Date: Ağustos 2026 | August 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.



Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tostyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

ÖNSÖZ

Mer'i mevzuatımız incelendiğinde tebligat hukukunun geniş bir uygulama alanına sahip olduğu görülecektir. Bilginin, ilgisine hukuki bir prosedüre uyularak iletilmesi, hukuk güvenliğinin sağlanması için vazgeçilmez bir esastır. Bu esas düzenlemek amacı ile 7201 sayılı Tebligat Kanunu uygulanmaktadır.

Savunma hakkı ve hukuki dinlenilme hakkı, ancak ve ancak tebliğ işleminin usule uygun olarak gerçekleşmesi halinde muhafaza edilmiş olacaktır. Tüm yargı mercileri ve idari merciler nezdinde yapılan işlemlerde, tebligat yapılmadan işlemlerin tamamlanabilmesi mümkün değildir. İşlemlerin geçerliliğinin sağlanabilmesi için tebligat kurallarına uyulması şarttır.

Tebliğat Hukuku isimli bu çalışmamız ile sadece Tebligat Kanunu ve ilgili mevzuatta yer alan hükümlere yer vermekle yetinmeyip, tebliğ işleminin hukuki niteliği hakkında da teorik açıklamalara yer verilmiştir.

Tebliğat Hukuku dersi; 2001-2015 yıllarında İstanbul Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulunda, 2006-2009 yılları arasında İstanbul Barosu Staj Eğitim Merkezinde tarafımızdan anlatılmış ve 2018 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde anlatılmaya devam etmektedir. Ayrıca çeşitli sempozyum ve toplantılarda tebligat hukuku alanında sunum ve söyleşilere katılarak, bu hukuk alanının önemine ilişkin görüş ve tespitlerimiz Türk hukuk dünyası ile paylaşılmıştır.

Bu çalışmamızla da öncelikle Hukuk Fakültesi öğrencileri ve tüm hukuk uygulayıcılarının farklı bir bakış açısıyla Tebligat Hukukuna ilişkin değerlendirme yapmalarına katkı sağlamayı amaçlamaktayız. İlk basısı Ocak 2023'te yayımlanmış olan kitabımızda aradan geçen üç buçuk yıllık süreçte gerçekleşen kanuni değişiklikler, yeni içtihatlar ve önem kazandıran kanaatine vardığımız kavram ve kurumlara yer verilmiştir.

Zorunlu elektronik tebligatın yaygınlaşmasına rağmen eski tebligat yolları değerlendirilebileceğimiz tebligat prosedürü de uygulamada önemini halen korumaktadır. Bu sebeple çalışmamız kapsamında yer verdiğimiz ve mevzuatımızda bulunan tebligat yollarına ilişkin tüm konuların birlikte değerlendirilip incelenmesi gerektiğini, herhangi bir tebliğ yolunun yek diğerini tamamen bertaraf edici nitelikte bulunmadığını vurgulamak isteriz.

IV

Bu 25 yılı aşkın sürede, yakinen gördüğümüz üzere, tebligat hukukuna verilen önem artmıştır. Yayınlanan akademik çalışmalar tebligat hukukunun gelişimine değer katmıştır. Umarız ki bu çalışma da tebligat hukukunun gelişimine katkı sağlayacaktır. Tebligat Hukuku alanında ilk eserleri doktrine kazandıran Prof. Dr. Ejder Yılmaz, Av. Tacer Çağlar, Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu ve hocam Prof. Dr. Timuçin Muşul'a bu hukuk disiplinine katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunmak isterim.

Kitabın hazırlanmasında yardımlarından dolayı Av. Mehmet Ünsal Candemir'e ve Av. Oğuz Atam Bozkurt'a içtenlikle teşekkür ederim.

Doç. Dr. Evren KOÇ
Erenköy, Ağustos, 2026

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ	XI

I. TEBLİGAT HUKUKUNA GİRİŞ	1
A. TEBLİGAT KAVRAMI.....	1
B. TEBLİGAT İŞLEMİNİN NİTELİĞİ	2
1. Usuli İşlem Olarak Tebligat	3
2. İcra Takip İşlemi Olarak Tebligat	6
C. TEBLİGAT ÇIKARMAYA YETKİLİ MERCİLER	7
D. TEBLİĞ EVRAKI.....	9
1. Davetiye	10
2. Tebliğ Mazbatası	11
3. Tebliğ Mazbatalı Kapalı Zarf	13
4. İmza Edemeyecek Durumda Olmak.....	13
E. TEBLİGAT MEVZUATI	14
F. TEBLİGATIN YARGILAMAYA HAKİM OLAN İLKELERLE İLİŞKİSİ	15
1. Giriş.....	15
2. Tebligatın Şekli Hukuka İlişkin İlkelerle İlişkisi	17
a) Adil Yargılanma Hakkı.....	17
b) Hukuki Dinlenilme Hakkı.....	19
c) Usul/Takip Ekonomisi	22
d) Yargılamanın Sevk ve İdaresi.....	23
e) Dürüstlük Kuralı	23

II. TEBLİGAT YOLLARI	25
A. VASITALI TEBLİGAT	26
B. VASITASIZ (DOĞRUDAN) TEBLİGAT	29
1. Celse Esnasında veya Kalemde Tebligat.....	29
2. Avukat Kâtiplerine ve Stajyerlerine Tebligat	30
3. Vekillerin Birbirine Tebligat Yapması	31
C. İLANEN TEBLİGAT	32
1. İlanen Tebligatın Koşulları.....	33
2. İlanen Tebligatın Şekli	36
D. ELEKTRONİK TEBLİGAT	37
1. Genel Olarak	37
2. Elektronik Tebligat Yapılacak Kişiler.....	39
3. Elektronik Tebligatın Şekli	42
III. TEBLİGATIN YAPILACAĞI YER, TEBLİGATIN YAPILACAĞI ZAMAN VE TEBLİĞ MASRAFLARI	47
A. TEBLİGATIN YAPILACAĞI YER	47
1. Bilinen En Son Adreste Tebligat.....	47
2. Bilinen En Son Adres Dışında Tebligat	55
B. TEBLİGATIN ZAMANI.....	56
C. TEBLİĞ MASRAFLARI	58
IV. MUHATAP.....	63
A. MUHATAP KAVRAMI	63
B. MUHATAP İLE MUHATAP YERİNE TEBELLÜĞE YETKİLİ KİŞİ AYRIMI	64
C. MUHATAP TÜRLERİ.....	65
1. Gerçek Kişi Muhatap (Asıl)	65
2. Tüzel Kişi Muhatap	66
a) Ticaret Şirketlerine ve Ticari İşletmelere Tebligat	67
b) Dernek ve Vakıflara Tebligat	69
c) Kamu Tüzel Kişilerine Tebligat	70
d) Tüzel Kişiliği Olmayan Mal ve Kişi Topluluklarına Tebligat	71
D. VEKİLE TEBLİGAT	72

E. KANUNİ TEMSİLCİYE TEBLİGAT	79
V. TEBLİĞ ENGELLERİ	81
A. TEBLİĞ İMKANSIZLIĞI ve TEBELLÜĞDEN İMTİNA	82
1. Genel Olarak	82
2. Tebliğ İmkansızlığı ve Tebellüğden İmtina Halinde Tebligat Usulü	83
B. MUHATABIN GEÇİCİ OLARAK ADRESİ TERK ETMİŞ OLMASI (TEVZİAT SAATİNDEN SONRA DÖNMEYECEK OLMASI)	90
1. Genel Olarak	90
2. Muhatabın Adresi Geçici Terki Durumunda Tebligat Usulü	92
C. MUHATABIN ADRESTEN SÜREKLİ AYRILMIŞ OLMASI / ADRESTE HİÇ BULUNMAMIŞ OLMASI	94
1. Gösterilen Adresin Muhatabın MERNİS Adresinin Olması	95
a) Koşulları	95
b) TebK m. 21/2'ye Göre Tebligat Usulü	98
2. Gösterilen Adresin Muhatabın MERNİS Adresi Olmaması.....	99
3. Adres Değişikliğinin Bildirilmemesi.....	100
4. Tüzel Kişi Muhatabın Adreste Sürekli Yokluğu	101
5. Muhatabın Ölmüş Olması	105
VI. MUHATAP YERİNE TEBELLÜĞE YETKİLİ KİŞİLERE TEBLİGAT ..	107
A. GENEL OLARAK	107
B. YAŞ VE EHLİYET KOŞULU	108
C. GERÇEK KİŞİ MUHATAP YERİNE TEBELLÜĞE YETKİLİ KİŞİLERE TEBLİGAT	110
1. Aynı Konutta Oturan Kişilere veya Hizmetçiye Tebligat (TebK m. 16).....	110
2. Belli Bir Yerde veya Evde Meslek ve Sanat İcra Edenlere Tebligat (TebK m. 17)	113
3. Otel, Hastane, Fabrika ve Mektep Gibi (İçine Serbestçe Girilemeyen) Yerlerde Tebligat (TebK m. 18)	115
4. Asker Kişilere Tebligat (TebK 14-15)	119
a) Er ve Erbaşlara Tebligat	120
b) Diğer Askeri Personele Tebligat.....	122
c) Sefer Halinde Tebligat.....	123

VIII

D. TÜZEL KİŞİ MUHATAP YERİNE TEBELLÜĞE YETKİLİ KİŞİYE TEBLİGAT (TebK m. 13).....	124
E. TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERE TEBLİGAT	128
F. MUHATAP YERİNE TEBLİĞ EDİLECEK KİŞİNİN HASIM OLMASI (HASMA TEBLİĞ YASAĞI).....	131
VII. BAĞIMSIZ BÖLÜM SAHİPLERİNE TEBLİGAT	135
A. GENEL OLARAK	135
B. KAPSAMI	136
C. EK MADDE 1'E GÖRE TEBLİĞ USULÜ	137
VIII.YURTDIŞI TEBLİGAT	139
A. TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINDAKİ TÜRK VATANDAŞLARINA TEBLİGAT.....	139
1. Genel Olarak	139
2. Yurtdışındaki Türk Memurlarına Tebligat Çıkarılması.....	143
3. Yurtdışındaki Askeri Şahıslara Tebligat	144
B. TÜRKİYE'DE BULUNAN YABANCILARA TÜRKİYE'DE TEBLİGAT ÇIKARILMASI.....	144
1. Genel Olarak	144
2. Türkiye'de Bulunan Sığınmacılara Tebligat	146
C. TÜRKİYE'DE BULUNAN KİŞİLERE YURTDIŞINDAN TEBLİGAT GÖNDERİLMESİ	147
D. ULUSLARARASI ÇOK TARAFLI SÖZLEŞMELER.....	148
1. Hukuk Usulüne Dair Lahey Sözleşmesi.....	148
2. Hukuki Veya Ticari Konularda Adli Ve Gayri Adli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair Sözleşme (Kısaca Tebligat Sözleşmesi).....	151
3. Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Sözleşmesi (CİKAYAS).....	160
E. ULUSLARARASI İKİ TARAFLI SÖZLEŞMELER.....	162
IX. USULSÜZ TEBLİGAT – TEBLİĞ YOKLUĞU	163
A. KAVRAM	163
B. USULSÜZ TEBLİGAT VE TEBLİĞ YOKLUĞU HALLERİNİN AYRILMASI	165
C. TEBLİGATTA USULSÜZLÜĞÜN İLE TEBLİĞ YOKLUĞUNUN İLERİ SÜRÜLMESİ ve İNCELENMESİ	167
D. USULSÜZ TEBLİGAT İLE TEBLİĞ YOKLUĞUNUN SONUÇLARI.....	170

E. TEBLİGAT HİLESİ	175
X. TEBLİGAT SUÇLARI	179
A. GENEL OLARAK	179
B. KANUNU TATBİK İLE MÜKELLEF OLANLARIN CEZAI SORUMLULUĞU.....	180
C. YANLIŞ ADRES BİLDİRME SUÇU (TebK m. 53)	181
D. TEBLİĞ EVRAKININ MUHATABA VERİLMEMESİ VE TEBLİGATI KABULDEN KAÇINMA (TEBK M. 54).....	185
E. YALAN BEYAN	186
F. TEBLİĞ EVRAKININ TALİKİ (ASILMASI) İLE İLGİLİ SUÇLAR	189
XI. KAZAI TEBLİGAT	191
A. GENEL OLARAK	191
B. KAPSAMI	191
C. ADRES DEĞİŞTİRMENİN BİLDİRİLMESİ MECBURİYETİ	195
D. KAZAI TEBLİGATA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLER	198
XII. MALİ TEBLİGAT	199
A. GENEL OLARAK	199
B. VERGİ USUL KANUNU'NA GÖRE TEBLİGATA İLİŞKİN ESASLAR ...	200
1. Tebliğ Esasları.....	200
2. Muhataplar	200
3. Tebligat Yolları	203
a) Vasıtalı Tebligat	203
b) İlan Yoluyla Tebligat.....	206
c) Daire ve Komisyonunda Tebligat	207
d) Elektronik Tebligat	207
4. Hatalı Tebliğler	209
XIII. İDARİ TEBLİGAT	211
XIV. TEBLİGAT FAALİYETİNDE HUKUKİ SORUMLULUK REJİMİ	215
KAYNAKÇA	227
KAVRAM DİZİNİ	233

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Ankara Barosu Dergisi
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKS	: Adres Kayıt Sistemi
AvK	: 1136 sayılı Avukatlık Kanunu
AY	: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
AYM	: Anayasa Mahkemesi
BB	: Bireysel Başvuru
bkz.	: bakınız
C	: Cilt
CD	: (Yargıtay) Ceza Dairesi
CGK	: (Yargıtay) Ceza Genel Kurulu
CMK	: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
dn.	: dipnot
E.	: Esas
Esaslar	: Tebligat İşletme Usul ve Esasları
ETY	: Elektronik Tebligat Yönetmeliği
EÜHFD	: Erzurum Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
HD	: (Yargıtay) Hukuk Dairesi
HFD	: Hukuk Fakültesi Dergisi
HGK	: (Yargıtay) Hukuk Genel Kurulu
HMK	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK	: 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
İBBGK	: İhtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu
İBBGK	: İhtihadı Birleştirme Hukuk Genel Kurulu
İBD	: İstanbul Barosu Dergisi
İİK	: 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu

İmarK	: 3194 sayılı İmar Kanunu
İÜHFM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
İYUK	: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu
K.	: Karar
m.	: madde
MERNİS	: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MİHDER	: Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Dergisi
MÖHUK	: 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
NHK	: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu
PTT	: T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı
RG	: Resmî Gazete
S	: Sayı
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
s.	: sayfa
s.	: sayılı
T.	: Tarih
TAAD	: Türkiye Adalet Akademisi Dergisi
TBBB	: Türkiye Barolar Birliği Dergisi
TBK	: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TebK	: 7201 sayılı Tebligat Kanunu
TebYön	: Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik
TMK	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
UETS	: Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi Mesaj Merkezi.
UMD	: Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve devam
VUK	: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
Y	: Yıl
YÖK	: Yükseköğretim Kurumu